Fra regulering til retssag – hvad gør du nu?

Screening af sagen

Der skal foretages en juridisk screening af den enkelte bedrifts situation med henblik på at vurdere, om bedriften rammes så hårdt af kvælstofreguleringen, at der foreligger ekspropriation.

Screeningen vil placere bedriften under en af følgende tre konklusioner:

1) Der er tale om ekspropriation.
2) Der er **ikke** tale om ekspropriation, men der er grundlag for at rejse erstatningskrav.
3) Der er **ikke** tale om ekspropriation, og der er **ikke** grundlag for at rejse erstatningskrav.

For at kunne foretage denne vurdering har din advokat behov for følgende oplysninger:

<u>Oplysninger om ejendommen:</u>

1. Ejendommens nuværende værdi.
2. Ejendommens nuværende anvendelse.
3. Beskrivelse af konsekvenser af kvælstofreguleringen:
   a) Samlet plan fra bedriftens planteavlsrådgiver for, hvordan driften kan fortsætte, hvis kvælstofreduktionskravene for ejendommen skal overholdes. Samtlige ændringer i driften skal beskrives, fx:
      - Braklægning eller græslægning.
      - Ændring af afgrøder til afgrødetyper med lavere dækningsbidrag.
      - Afsætning af gødning til tredjemand fremfor udbringning på egen ejendom.
      - Reduktion af besætningens størrelse.

      Udførlig beskrivelse af øvrige konsekvenser såsom ringere udnyttelse af maskinpark, ringere udnyttelse af lagerfaciliteter/staldanlæg m.m.

   b) Fører udlægning af vådområder i forbindelse med kvælstofreduktionskrav til oversvømmelse eller forsumpning på ejendommen? Og i givet fald hvor meget?

   c) Opgørelse over de samlede økonomiske tab som følge af de beskrevne konsekvenser og ændringer i driften.

Oplysninger om ejendommens nuværende værdi kan indhentes af ejendomsmæglere, Agrocura eller andre.

Tabsopgørelse og plan for fortsat drift skal indhentes gennem bedriftens planteavlskonsulent. Opgørelsen skal omfatte 2027 og 2028, da reguleringen i 2028 er strengere og idet flere afgrøder, der høstes i 2027 - allerede er sået nu, inden reguleringen er trådt i kraft.

1) Der er tale om ekspropriation

Konkluderes det, at der er tale om ekspropriation, anbefales bedriften at anlægge retssag med påstand om fuldstændig erstatning i medfør af grundlovens § 73.

Bedriften har formentligt retshjælpsdækning, hvorfor der vil blive ansøgt om retshjælpsdækning til retssagen.

Retshjælpsdækningen udbetales sædvanligvis ved sagens afslutning. Den enkelte bedrift vil derfor løbende skulle afholde fakturaer for arbejdet med retssagen.

Der sigtes efter, at salæret kan dækkes af retshjælpsdækningen.

For at holde udgifterne nede, vil vi anbefale at alle ekspropriationssager blive begæret henvist til sambehandling ved samme ret, jf. retsplejelovens § 254, stk. 2.

Stævningen kan enten indeholde påstand om:

1) Totalekspropriation: Her påstås hele ejendommen eksproprieret, således at ejendommen afstås.
2) Ekspropriationserstatning uden totalekspropriation: Her påstås erstatning som følge af værditab og mistet indtjeningsmuligheder m.m., men ejendommen afstås ikke.

For at kunne udarbejde stævningen, har din advokat behov for følgende yderligere oplysninger:

<u>Basisoplysninger:</u>

1. Navn (inkl. CPR-nummer, hvis landbruget drives som enkeltmandsvirksomhed)
2. Navn på virksomhed
3. Adresse og matrikelnummer på berørte arealer
4. Forsikringsoplysninger om retshjælp (policenummer, forsikringsbetingelser og forsikringsselskab)

<u>Dokumentation for reduktionskrav</u>

1. Brev, skrivelse eller lignende fra en offentlig myndighed (fx SGAV), hvor reduktionskravene meddeles eller pålægges.

2) Der er ikke tale om ekspropriation, men der er grundlag for at rejse erstatningskrav

Hvis det vurderes, at reguleringen ikke medfører konsekvenser, der er intensive nok til, at der foreligger ekspropriation, vil der potentielt være grundlag for at anlægge en sag med krav om erstatning for de tab, som reguleringen medfører.

Vurderes bedriften at have denne mulighed, vil fremgangsmåden i forhold til retshjælpsdækning, rabattakster, sambehandling m.m. være den samme som beskrevet ovenfor.

De samme oplysninger som beskrevet ovenfor skal også her indsendes.

3) Der er ikke tale om ekspropriation, og der er ikke grundlag for at rejse erstatningskrav

Hvis bedriften ikke vurderes at kunne nedlægge påstand om ekspropriation eller erstatning, kan bedriften i stedet vælge at indlevere stævning med påstand om, at reduktionskravene, som bedriften pålægges, er ugyldige.

Bæredygtigt Landbrug har allerede anlagt retssag om gyldigheden af vandområdeplanerne, hvorfor vi anbefaler at sagen begæres kumuleret eller sambehandlet med denne.

Alternativt kan sagen begæres sat i bero, indtil Bæredygtig Landbrugs hovedsag er endeligt afgjort.

Det ovenfor beskrevne om retshjælpsdækning gælder tilsvarende her.

Hvilken advokat man ønsker at bruge til opgaven er helt op til den enkelt
Vi har indtil nu lavet rabataftale for medlemmer af Bæredygtigt Landbrug med vores advokat i vandplansagen Sønderbye Legal således:

- Den juridiske vurdering af hvorvidt tabet er omfattet af ekspropriation eller ej: 8.000 kr + moms
- 25 % rabat på timetakst i stævningssagerne.
- For stævning under punkt 3 laves disse for 5.000 kr+moms

Vi vil løbende forsøge at lave aftaler med øvrige aktører på sagerne, følg med på vores hjemmeside for sidste nye informationer og opdateret rabataftaler: https://blb.dk/l5/